

سرشناسه	شجاع‌صفت، فاطمه، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور	غدد بزاقی و حفره دهان: خلاصه درس به همراه مجموعه سوالات آزمون ارتقاء و بوردها با پاسخ تشریحی تا سال ۱۴۰۳ ویژه آزمون ارتقاء و بوردها تخصصی ۱۴۰۴ Cummings otolaryngology head and neck surgery, seventh edition , 2020/ ترجمه و تلخیص فاطمه شجاع‌صفت
مشخصات نشر	تهران: کاردیا، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ص: مصور (رنگی)، جدول.
شابک	۸۷۳۰۰۰۰ ریال 978-622-404-167-8
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتاب حاضر برگرفته از کتاب " Cummings otolaryngology : head and neck surgery, 7th. ed, c2020 به ویراستاری پل دلیو فلینت ... [و دیگران] است.
موضوع	غدد بزاقی -- بیماری‌هاDiseases -- Salivary glands گوش و حلق و بینی -- بیماری‌هاDiseases -- * Otolaryngology غدد بزاقی -- بیماری‌ها -- آزمون‌ها و تمرین‌ها Salivary glands -- Diseases -- Examinations, questions, etc. گوش و حلق و بینی -- بیماری‌ها -- آزمون‌ها و تمرین‌ها Otolaryngology -- * Diseases -- Examinations, questions, etc. فلینت، پل دلیو. Flint, Paul W. کامینگز، چارلز ویلیام، ۱۹۳۵ - م. Cummings, Charles W. (Charles William) ۵/۸۱۵RC ۳۱۶/۶۱۶ ۹۵۴۸۷۵۱ فیپا
شناسه افزوده	
شناسه افزوده	
شناسه افزوده	
رده بندی کنگره	
رده بندی دیویی	
شماره کتابشناسی ملی	
اطلاعات رکورد کتابشناسی	

عنوان کتاب: غدد بزاقی و حفره دهان	چاپ و لیتوگرافی: رزیدنت یار
خلاصه درس به همراه مجموعه سوالات آزمون ارتقاء و بوردها با پاسخ تشریحی تا سال ۱۴۰۳ ویژه آزمون ارتقاء و بوردها تخصصی ۱۴۰۴	نوبت چاپ: اول ۱۴۰۴ تیراژ: ۱۰۰جلد.
ترجمه و تلخیص فاطمه شجاع‌صفت	شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۴۰۴-۱۶۷-۸
ناشر: انتشارات کاردیا	بهاء: ۸۷۳۰۰۰ تومان
صفحه آرا: رزیدنت یار - منیره امیری مقدم	
طراح و گرافیس: رزیدنت یار	

آدرس: تهران میدان انقلاب - کارگر جنوبی - خیابان روانمهر - بن بست دولتشاهی پلاک ۱ واحد ۱۸

شماره تماس: ۶۶۴۱۹۵۲۰ - ۸۸۹۴۵۲۰۸ - ۲۱، ۸۸۹۴۵۲۱۶ - ۲۱، شماره تماس ویژه: ۹۱۰۹۵۹۶۷ - ۲۱

www.residenttyar.com

هر گونه کپی برداری از این اثر پیگرد قانونی دارد.

غدد بزاقی و حفره دهان

خلاصه درس به همراه مجموعه سوالات آزمون ارتقاء و بورד با پاسخ تشریحی ویژه

آزمون ارتقاء و بورد تخصصی ۱۴۰۴

Cummings otolaryngology
Head and neck surgery, seventh edition , 2020

ترجمه و تلخیص

دکتر فاطمه شجاع صفت

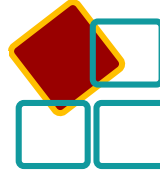
دارای بورد تخصصی

گوش، حلق و بینی و جراحی سر و گردن

از دانشگاه علوم پزشکی تهران

فهرست مطالب

۱۱.....	Physiology of the Salivary Glands – فصل ۸۱
۱۷.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۱
۲۱.....	Diagnostic Imaging and FNA of the Salivary Glands – فصل ۸۲
۳۳.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۲
۴۱.....	Inflammatory Disorders of the Salivary Glands – فصل ۸۳
۶۱.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۳
۷۳.....	Benign Neoplasms of the Salivary Glands – فصل ۸۴
۸۹.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۴
۹۷.....	Malignant Neoplasms of the Salivary Glands – فصل ۸۵
۱۱۵.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۵
۱۲۷.....	Oral Manifestations of Systemic Diseases – فصل ۱۲
۱۳۹.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۱۲
۱۴۵.....	Physiology of the Oral Cavity – فصل ۸۶
۱۵۱.....	Oral Mucosal Lesions – فصل ۸۷
۱۸۳.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۷
۱۸۹.....	Odontogenesis, Odontogenic Cysts, and Tumors – فصل ۸۸
۲۰۷.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۸
۲۱۱.....	Temporomandibular Joint Disorders – فصل ۸۹
۲۲۵.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۸۹
۲۴۵.....	Benign Tumors and Tumor like Lesions of the Oral Cavity – فصل ۹۰

۲۵۳.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۹۰.....
۲۵۹.....	فصل ۹۱ – Malignant Neoplasms of the Oral Cavity.....
۲۸۹.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۹۱.....
۲۹۹.....	فصل ۹۲ – Reconstruction of the Mandible.....
۳۰۹.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۹۲.....
۳۱۱.....	فصل ۹۳ – Prosthetic Management of Head and Neck Defects.....
۳۱۵.....	سوالات و پاسخنامه فصل ۹۳.....

Physiology of the Salivary Glands

قواعد ترشح غدد بزاقی:

- غده بزاقی شامل یک آسینی، یک داکت ترشحي و داکت جمع کننده است.
- ۲۵٪ ترشح بزاق روزانه، از پاروتید است.
- انواع آسینی:
  - سروز: بیشتر در پاروتید
  - موکوسی: بیشتر در غدد ساب‌لینگوال و مینور. قوام چسبنده دارد.
  - میکس: بیشتر در غده ساب‌مکس
- تعداد گرانول‌ها در غدد سروزی، بعد از فاز ترشحي کاهش یافته و دوباره در فاز سنتز زیاد می‌شود.
- کانال‌های کلر، در سطح آپیکال سلول‌های مترشحه بزاق قرار دارند.
- بزاق با پروسه انتقال فعال تولید می‌شود، که تحت کنترل عصبی و هورمونی است.
- واحد ترشحي شامل دو ناحیه مجزای عملکردی است:
  - آسینی: محلی است که مایع ساخته شده و ۸۵٪ ترشحات پروتئینی هم ساخته می‌شود. مایع ساخته شده در این مرحله ایزوتونیک است. سپس مایع وارد داکت می‌شود.
  - داکت: به مایع غیر قابل نفوذ است. اتفاقاتی که در داکت می‌افتد:
    - بازجذب قسمت عمده سدیم و کلر
    - ترشح کمی پتاسیم و بی‌کربنات
    - اضافه شدن بعضی پروتئین‌ها
    - در مجموع بزاق هیپوتونیک می‌شود.
- نسبت الکترولیت‌ها با سرعت ترشح بزاق متغیر است:
  - کاهش سرعت: افزایش سدیم و کلر بزاق
  - بازجذب پتاسیم، ربطی به سرعت ترشح بزاق ندارد.
- اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک، هر دو به غدد بزاقی عصب می‌دهند، اما اثر پاراسمپاتیک غالب است.

- سمپاتیک و پاراسمپاتیک اثر سینرژیستیک با هم دارند، و سمپاتیک اثر پاراسمپاتیک را تشدید می‌کند.
- پاراسمپاتیک:
  - ترشح بزاق حجیم با پروتئین کم
  - انقباض میو اپی تلیال
  - دیلاتاسیون عروقی
- سمپاتیک:
  - ترشح بزاق کم حجم با پروتئین زیاد.
  - انقباض میو اپی تلیال
  - حفظ تون عروقی
- عصب گیری:
  - پاروتید:
    - سمپاتیک: گانگلیون گردنی فوقانی
    - پاراسمپاتیک: هسته بزاقی تحتانی (عصب ۹ شاخه اوریکولوتمپورال)
  - ساب‌مکس:
    - سمپاتیک: گانگلیون گردنی فوقانی
    - پاراسمپاتیک: هسته بزاقی فوقانی (عصب ۷)
- سمپاتیک ۴ رسپتور دارد:
  - آلفا ۱: اصلی، تحریکی
  - بتا ۱: اصلی، تحریکی، محرک ترشح آمیلاز
  - آلفا ۲: مهارى ترشح آمیلاز
  - بتا ۲: تحریکی
- به غیر از آلفا ۱، بقیه رسپتورها با کمک آدنیلات سیکلاز کار می‌کنند، اما در مورد آلفا ۱ هنوز پیام رسان دوم آن به خوبی شناخته نشده است.
- رسپتور پاراسمپاتیک اغلب از نوع M3 است، که تحریک آن باعث حرکت کلسیم به داخل سلول می‌شود.

بزاق:

- سرعت متوسط ترشح بزاق: 1 ml/min
- ترشح روزانه بزاق: 1000-1500 ML
- ترشح پایه بزاق، بیشتر از ساب‌مکس است.
- درصد ترشح بزاق در حالت غیر تحریک:
  - ساب‌مکس: ۷۱٪

Inflammatory Disorders of the Salivary Glands

سنگ غدد بزاقی:

- بین سطح سرمی کلسیم و فسفر، و سنگ غدد بزاقی ارتباطی وجود ندارد.
- سنگ‌های پاروتید، در ۸۰٪ موارد رادیولوسنت هستند.
- در ۲۵٪ موارد، سنگ‌ها متعدد هستند.
- شایع‌ترین محل:
  - مجرای وارتون (۹۰٪)
  - مجرای استنسن پاروتید (۱۰٪)
  - مجرای ساب‌لینگوال (۱٪)
- در مردها و دهه ۵-۸ زندگی شایع‌تر است.
- ساب‌مکس:
  - سرعت جریان بزاق کمتر
  - ویسکوزیته بزاق بیشتر
  - کلسیم و فسفر بزاق بیشتر
- محل قرارگیری سنگ:
  - در ساب‌مکس: اغلب در داکت
  - در پاروتید: اغلب در هیلوم یا پارانشیم
- در ساب‌مکس، سنگ باعث التهاب می‌شود و در پاروتید، التهاب باعث سنگ می‌شود.
- علائم:
  - کولیک غده بزاقی پس از خوردن غذا (درد و تورم)
  - سابقه سیالادنییت حاد چرکی
- تشخیص افتراقی:
  - فلبولیت

- آترواسکلروز شریان لینگوال
- لنفادنوپاتی کلسیفیه گردنی
- روش‌های تشخیصی:
  - سونو: ۹۰٪ سنگ‌های بالای ۲ میلی‌متر را تشخیص می‌دهد.
  - برای تشخیص سنگ، CT بدون کنتراست لازم است.
  - در صورت شک به بدخیمی: CT با و بدون کنتراست
  - مشاهده سنگ‌های رادیولوسنت: MRI
  - در عفونت فعال و سنگ‌های موجود در قسمت دهانی مجاری وارتون، سیالوگرافی کنترااندیکه است.
- درمان:
  - **اولیه:** محرک‌های بزاق، گرمای موضعی، هیدراتاسیون، ماساژ
  - **اگر عفونت فعال دارد:** آنتی‌بیوتیک
  - در سنگ‌های ساب‌مکس:
    - فاصله کمتر از 2 CM از سر وارتون، لمس از دهان و یا دیستال عضله میلوهیوئید: خارج کردن سنگ با milking
    - سنگ پروگزیمال، هیلار، داخل غده، ایمپکت و یا بزرگ: رزکشن ساب‌مکس
  - در سنگ پاروتید:
    - رویکرد ترانس اورال
    - پاروتیدکتومی توتال یا پارشیل و ۴-۲ هفته استنت

سیالادنیست مزمن:

- عودکننده و راجعه
- اغلب در ساب‌مکس
- عامل اولیه انسداد است، که باعث استاز شده و عفونت بالارونده ایجاد می‌شود.
- **علل:**

- سنگ: شایع‌ترین
- تنگی داکت
- فشار خارجی تومور
- اسکار
- مادرزادی
- جسم خارجی
- علائم:
  - حملات ناگهانی تورم و تندرns

Malignant Neoplasms of the Salivary Glands

- احتمال بدخیمی توده غدد بزاقی، در اطفال بیشتر است.

- شایع ترین بدخیمی ها (به ترتیب):

- MEC
- ACC (آدنوئید سیستیک کارسینوما)
- آدنوکارسینوم
- میکس تومور بدخیم
- SCC

- شایع ترین بدخیمی پاروتید: MEC
- شایع ترین بدخیمی سابمکس و غدد بزاقی مینور: ACC
- شایع ترین بدخیمی غدد بزاقی مینور در PNS و بینی: آدنوکارسینوم
- بدخیمی های غدد بزاقی، اغلب در پاروتید و کمترین در سابلینگوال است.

معاینه:

- درد متناوب، نشانه التهاب و درد مداوم علامت بدخیمی است.
- اغلب لنف نودهای پاروتید در لوب سطحی هستند.
- فضای پارافارنکس:
- کمپارتمان پره استیلوئید (انترولترال): در تومورهای لوب عمقی پاروتید درگیر می شود. به صورت بالجینگ زیرمخاطی در اوروفارنکس یا نازوفارنکس و انسداد شیپور استاش و نوروپاتی اعصاب ۹-۱۲ بروز می کند.
- فاسیایی که از استیلوئید به TVP کشیده شده است و بین کمپارتمان پره استیلوئید و پست استیلوئید قرار دارد.
- کمپارتمان پست استیلوئید (پوسترومدیال)
- گسترش تومور پاروتید به پوسترومدیال در فضای اینفراتمپورال: ایجاد تریسموس
- علائم خطر در بدخیمی سابمکس:
- بی حسی زبان: درگیری عصب لینگوال
- ضعف زبان: درگیری عصب ۱۲

- ضعف لب تحتانی: درگیری عصب فاسیال

- غدد ساب‌لینگوال:
- در کف دهان، دو طرف فرنلوم و لترال به خروجی مجرای وارتون هستند.
- مجرای آن‌ها (بارتولین) به مجرای وارتون تخلیه می‌شود.
- ارتباط با عصب لینگوال و ۱۲ دارند.
- اغلب تومورهای آن بدخیم هستند.
- غدد بزاقی مینور:
- اغلب در حفره دهان و در دهان هم اغلب در کام سخت
- تعداد کلی ۵۰۰-۱۰۰۰ عدد.
- بدخیمی‌های غدد بزاقی مینور هم، اغلب در کام سخت است.
- کپسول ندارند، بنابراین تهاجم لوکال شایع است.
- تظاهر: توده بدون درد زیرمخاطی و فیکس به مخاط، که ممکنه زخمی شود.

رادیولوژی:

- MRI:
- روش ارجح در نتوپلاسم‌های غدد بزاقی
- تومورهای پارتید، در T1 به خوبی دیده می‌شوند.
- نتوپلاسم‌های اپی‌تلیال خوش خیم مثل آدنوم پلی‌مورف و بدخیمی‌های low T1/ high T2: low grade
- کارسینوم‌های high grade: در T1 و T2 هر دو low-intermediate هستند.
- برای ارزیابی تهاجم پری نورال و درگیری استخوانی:
- T1 با کنتراست: تومور انهناس می‌شود.
- تکنیک fat saturation: مغز استخوان هیپو است، اما اگر درگیر شود هیپر می‌شود.
- برای افتراق توده خوش خیم و بدخیم، T2 خوب است.
- گریدینگ و هیستولوژی تومور، با ویژگی‌های MRI ارتباطی ندارد.
- CT: برای ارزیابی اروژن استخوان یا برای سنگ‌های ریز مجرا خوب است.
- PET-CT: در ارزیابی متاستاز دوردست نقش دارد.

بیوپسی:

- FNA روشی مطمئن است، که احتمال seeding تومور هم ندارد.
- اغلب تشخیص دقیق بدخیمی بر اساس درگیری کپسول و تهاجم پری نورال است، که با FNA مشخص نمی‌شود.
- در کل در سر و گردن، بیشترین خطای FNA در غدد بزاقی ماژور است.
- مخصوصا حساسیت آن کمتر از اختصاصیت آن است: بیشتر احتمال دارد یک بدخیمی را خوش خیم نشان دهد تا برعکس.

Oral Manifestations of Systemic Diseases

TABLE 12.2

Overview of Oral Sequelae of Medication Intake for Systemic Diseases

Drug Category	Drug	Oral Problem
Analgesics	Aspirin	Hemorrhage, erythema multiforme
	NSAIDs	Hemorrhage
	Barbiturates, codeine	Erythema multiforme
Anesthetics (local)	Benzocaine, procaine HCl, lidocaine	Taste disorders
Antiarrhythmics	Procainamide	Lupuslike reaction
	Quinidine	Lichenoid mucosal reaction
Antiarthritic, antipyretic, antiinflammatory	Allopurinol, auranofin, colchicine, dexamethasone, hydrocortisone, levamisole, D-penicillamine, phenylbutazone, salicylates, 5-thiopyridoxine, gold salts	Taste disorders, lichenoid reaction, oral pigmentation, vesiculoulcerative stomatitis
Antibiotics	All	Oral candidiasis
	Erythromycin	Hypersensitivity reaction, vesiculoulcerative stomatitis
	Penicillin	Hypersensitivity reaction, erythema multiforme, vesiculoulcerative stomatitis
	Chloramphenicol, ciprofloxacin, clindamycin, dapsone, isoniazid, sulfa antibiotics, tetracyclines	Erythema multiforme
	Minocycline	Melanosis
	Chlorhexidine	Brown pigmentation of teeth and tongue
	Ampicillin, cefamandole, ethambutol, hydrogen chloride, griseofulvin, lincomycin, metronidazole, nifedipine, sulfasalazine, tetracyclines	Taste disorders
Anticoagulants	All	Hemorrhage
Anticonvulsants	Carbamazepine	Erythema multiforme, taste disorders
	Phenytoin	Erythema multiforme, gingival enlargement, taste disorders
Antidiarrheal agents	Bismuth	Dark pigmentation of tongue
Antihistamines	All	Salivary dysfunction
	Chlorpheniramine maleate	Taste disorders

Drug Category	Drug	Oral Problem
Antihypertensives	All	Salivary dysfunction
	Calcium channel blockers	Gingival enlargement
	Angiotensin-converting enzyme inhibitors	Vesiculoulcerative stomatitis, pemphigus vulgaris
	Chloramphenicol	Vesiculoulcerative stomatitis
	Hydralazine	Lupuslike reaction, erythema multiforme
	Methyldopa	Lupuslike reaction and lichenoid mucosal reaction
	Thiazide diuretics	Lichenoid mucosal reaction
	Minoxidil, verapamil	Erythema multiforme
	Acetazolamide, amiloride, captopril, diazoxide, diltiazem, enalapril, ethacrynic acid, nifedipine	Taste disorders
Antilipidemics	Cholestyramine, clofibrate	Taste disorders
Antimycotics	Griseofulvin	Erythema multiforme, black pigmentation of the tongue
	Amphotericin B	Taste disorders
Antineoplastics	All	Oral candidiasis, oral hemorrhage, recurrent oral viral infections, aphthous stomatitis, vesiculoulcerative stomatitis
Antiparkinsonian	All	Salivary dysfunction
	Levodopa	Taste disorders
Antireflux agents	All	Salivary dysfunction
	Cimetidine	Erythema multiforme
Antithyroids	Carbimazole, methimazole, methylthiouracil, propylthiouracil, thiouracil	Taste disorders
Antioxidants	Octyl gallate	Allergic ulcerations
Anxiolytics	Benzodiazepines	Salivary dysfunction
Bisphosphonates	Alendronate, etidronate, zoledronic acid, ibandronate, risedronate, pamidronate, tiludronate	Osteonecrosis of the jaws
Chelating agents	Penicillamine	Ulcers and pemphigus vulgaris

Physiology of the Oral Cavity

عملکرد حسی:

- حس دهان:
  - دو سوم قدامی زبان: V3
  - یک سوم خلفی زبان: عصب ۹
  - کام: V2
- قدام زبان: حس لمس بیشتر (در حد نوک انگشت)
- خط وسط کام و زبان، حساس تر از لترال ها است، در دندان ها هم همین طور.
- حس گرما بیشتر در نوک زبان، اما حس سرما در همه نواحی مساوی است.
- حساسیت به حس سرما، بیشتر از گرما است.
- پاسخ به ۵ مزه اصلی، در تمام قسمت های زبان ایجاد می شود.
- ارائه غلظت بالای هر مزه ای باعث ایجاد حس سوزش، درد، سردی یا گرمی می شود.
- درد مبهم دندان در اثر فیبرهای C و مربوط به پولپ دندان است.
- درد تیز دندان در اثر فیبرهای A و از ماتریکس بین پالپ و انامل است.

TABLE 86.1

Comparison of C-Fibers and A-delta Fibers

C-Fibers	
1	Mediate dull burning pain
2	Unmyelinated fibers constitute the majority of pulpal innervation (50%–75%)
3	Terminate in the pulp chamber
4	Respond to thermal stimuli and to inflammatory mediators (e.g., histamine, bradykinin)
5	Contain and release neuropeptides upon activation (e.g., substance P, calcitonin gene-related peptide), which augments pain and may reduce inflammation and promote recovery
6	Peripheral sensitization: the release of neuropeptides produces local vasodilation increasing the pressure within the pulp, which further augments C fiber activation
A-delta Fibers	
1	Mediate sharp, “bright” dental pain
2	Myelinated fibers
3	Extend 0.2–0.3 mm into the dentinal tubules that encase the pulp chamber
4	Respond to heat, mechanical, and osmotic stimuli applied to the distal end of the dentinal tubules
5	Supports the “hydrodynamic” theory of dental pain, which offers an explanation of dental hypersensitivity
6	Hydrodynamic theory: dentinal tubules are filled with a fluid, the fluid transmits mechanical, thermal, and osmotic stimuli to the proximal end of the dentinal tubules, where the nerve endings are located generating a sharp pain stimulus

- درد مندیبل می‌تواند درد ارجاعی در ماگزیلا، گونه و گوش بدهد.
- در نورکتومی تریژمینال صورت بی‌حس می‌شود، اما درد پالپ باقی می‌ماند.
- بی‌حس کردن TMJ:

- بی‌اثر روی bite force
- اختلال پوزیشن فک

عملکرد حرکتی:

- عضلات بستن فک:
  - ماستر
  - تمپورالیس
  - مدیال پتریگوئید
  - سر فوقانی لترال پتریگوئید
- باز کردن دهان: بطن قدامی دیگاستر
- Protrude کردن مندیبل:
  - ماستر
  - لترال پتریگوئید
- رتراکت کردن مندیبل: تمپورالیس
- حرکت گردن مندیبل به قدام و لترال: لترال پتریگوئید
- باز کردن و حرکت به لترال مندیبل: سر تحتانی لترال پتریگوئید

Oral Mucosal Lesions

ضایعات قرمز و سفید

لوکوادم:

- ضایعه منتشر و جنرالیزه، خفیف، سطحی
- opacification شیری مخاط بوکال
- یک نرمال variant است، که خصوصاً در مصرف‌کنندگان تنباکو دیده می‌شود.
- در افرادی که پیگمانتاسیون پوستی مخاطی بیشتری دارند بیشتر است، مثلاً در سیاه پوستان.
- عارضه canabis related

• ریسک فاکتورها:

- حشیش
- الکل
- عفونت باکتریال
- واکنش الکتروکمیkal
- اختلالات التهابی غدد بزاقی
- ممکنه ضایعات مشابه در واژن و لارنکس داشته باشند.
- بی علامت و اغلب قرینه است.
- مخاط بوکال و ندرتاً مخاط لب درگیر است.
- سطح خاکستری با رگه‌های سفید و چروکیده دارد، که با کشش مخاط ناحیه ناپدید می‌شود.

• تشخیص افتراقی:

- لکوپلاکی
- هیپرکراتوز
- خال اسفنجی سفید (کراتوز ناشی از ترومای خفیف مزمن)
- لیکن پلان
- دیس کراتوز اینتراپی تلیال خوش‌خیم ارثی

FIGURE 87-1. Leukoedema is characterized by a milky, translucent, and diffuse alteration of the buccal mucosa.

• پاتولوژی:

- پاراکراتوز
- لبه‌های اپی‌تلیال پهن، طویل و spike-type هستند.
- ادم اینتراسلولار در سلول‌های prickle یا سلول‌های spinous
- هسته پیکنوتیک
- افزایش ضخامت اپی‌تلیوم
- نیاز به درمان ندارد.
- ریسک دیسپلازی و بدخیمی ندارد.

لوکوپلاکی دهانی:

- پچ یا پلاک سفید با علت ناشناخته
- احتمال بدخیم شدن لوکوپلاکی، در بیماران غیرسیگاری بیشتر است.
- شایع‌ترین ضایعه پره‌ملیگننت مخاط دهان، اما اغلب خوش‌خیم است.
- اغلب در میانسالی و بزرگسالی (زیر ۳۰ سالگی نادر است) و در آقایان شایع‌تر است.
- شیوع آن در مردان بالای ۸۰ سال به ۳۰٪ می‌رسد.

• ریسک فاکتورها:

- تنباکو
- areca nut

Odontogenesis, Odontogenic Cysts, and Tumors

کیست‌های ادونتوژنیک:

- بقایای malassez منشأ شایعی برای کیست‌های ادونتوژنیک است، اما پتانسیل نئوپلاستیک کمی دارد.
- کیست ادونتوژنیک، یک حفره پاتولوژیک با پوشش اپی‌تلیوم ادونتوژنیک است، که اغلب با اپی‌تلیوم غیرکراتینه‌پوشیده شده است.
- در بزرگ شدن اغلب کیست‌های یونی لوكولار، فشار هیدرولیک نقش اصلی را دارد.
- کیست‌های ادونتوژنیک مولتی لوكولار، پتانسیل نئوپلاستیک دارند.
- پاراکراتین، شایع‌ترین فرم کراتین در KCOT است.

کیست پری‌آپیکال:

- = رادیکولار یا پری‌رادیکولار
- مرتبط با دندان مرده (توسط تروما، پوسیدگی یا گسترش فضای پر یودنتال)
- در هر سنی دیده می‌شود، اما در دندان دائمی شایع‌تر از شیری است.
- منشأ از بقایای malassezz
- X ray: رادیولوژی یونی لوكولار در قسمت آپیکال دندان، با حاشیه مشخص که می‌تواند کورتیکه یا اسکروتیک باشد یا نباشد، که بستگی به درجه التهاب دارد.
- در موارد طول کشیده، بزرگ می‌شود.

FIGURE 88-1. Occlusal radiograph of large periapical cyst associated with two endodontically treated maxillary incisors.

FIGURE 88-3. Clinical image of the cyst shown in Figure 90-1 before enucleation.

• پاتولوژی:

- پوشش اپی تلیوم اسکواموس مطابق غیر کراتینیزه
- سلول های التهابی
- ممکنه بقایای malassezz در بافت همبند آن دیده شود.
- ندرتا در جدار کیست، بقایای ادونتوژنیک دیده می شود.
- ممکنه slit های کلاسترول، جسم خارجی (ثانویه به درمان اندودنتیک)، سلول های giant و رسوب هموسیدرین هم دیده شود.
- در موارد طول کشیده پرولیفراسیون اسکواموس، ادونتوژنیک و شبه تومور دیده می شود.
- کلونی های باکتریال هم دیده می شوند، که ارزشی ندارند.
- تشخیص قطعی: رادیولوژی و بالینی

• درمان:

- Enucleation ساده هنگام کشیدن دندان
- اغلب با درمان اندودنتیک، رفع می شود.
- اگر بعد از ۶ ماه از درمان اندودنتیک، رادیولوسنسی باقی مانده بود، Enucleation و بررسی پاتولوژی نیاز دارد.

Temporomandibular Joint Disorders

تظاهرات اولیه اختلالات TMJ: درد صورت، گوش، سردرد

آناتومی:

- یک مفصل دی‌آرتروئیک است.
- مندیبل از هر دو سمت آویزان است و اختلالات یک سمت TMJ، می‌تواند باعث علائم دو طرفه شود.
- یک کندیلار پروسس مندیبل، داخل گلنوئید فوسا قرار می‌گیرد. (در اسکواموس تمپورال)
- دیواره قدامی گلنوئید فوسا توسط یک Articular eminence ساخته می‌شود، که با کندیلار پروسس مفصل می‌شود.
- سطح مفصلی با یک بافت همبند فیبرو پوشیده شده، که به کپسول فیبرو چسبیده است.
- دیسک مفصلی در سطح فوقانی محدب و مقعر و در سطح تحتانی مقعر است، که با سر محدب کندیل تماس پیدا می‌کند.
- **دیسک مفصلی، مفصل را به دو کمپارتمان تقسیم می‌کند:**
  - کمپارتمان تحتانی، که باعث حرکت خالص AP چرخشی بین کندیل و دیسک می‌شود.
  - کمپارتمان فوقانی، که باعث حرکات translation بین دیسک و گلنوئید فوسا و Articular eminence می‌شود.
- عملکرد دیگر دیسک، جبران اصطکاک بین سطح مفصلی و جذب کننده شوک است.
- محدودیت حرکت کندیل به علت کپسول مفصلی، دیسک مفصلی و لیگامان مفصلی است.
- لیگامان‌های اولیه مفصل شامل لترال، اسفنو مندیبولار و استیلو مندیبولار هستند.

جدول اختلالات خاص TMJ:

• آژنزی TMJ:

- اغلب یک طرفه
- درد —
- محدودیت حرکت +
- انحراف مندیبل به سمت درگیر
- سمت غیردرگیر بلند و flat است.

• هیپوپلازی کندیل:

- درد -
- محدودیت حرکت -
- در سمت درگیر body و راموس کوتاه
- + malocclusion
- درگرافی antegonial notching دارد.

• هیپرپلازی کندیل:

- درد -
- محدودیت حرکت -
- انحراف چانه به سمت غیر درگیر
- ظاهر پروگناتیک
- (Cross bite) + malocclusion

• آرتريت عفونی:

- درد +
- محدودیت حرکت -
- گرافی در مراحل اولیه نرمال است، اما در مراحل تاخیری تخریب استخوانی دیده می شود.

• RA (آرتريت روماتوئید):

- درد +
- محدودیت حرکت +
- در گرافی تخریب استخوان دیده می شود.
- Ant open bite
- اغلب دوطرفه

• آرتريت تروماتیک:

- درد +
- محدودیت حرکت +
- گرافی: فضای مفصل wide
- تندرینس لوکال

• انکیلوز:

- درد -
- محدودیت حرکت +
- معمولاً یک طرفه

Malignant Neoplasms of the Oral Cavity

ریسک فاکتورها:

• تنباکو و الکل:

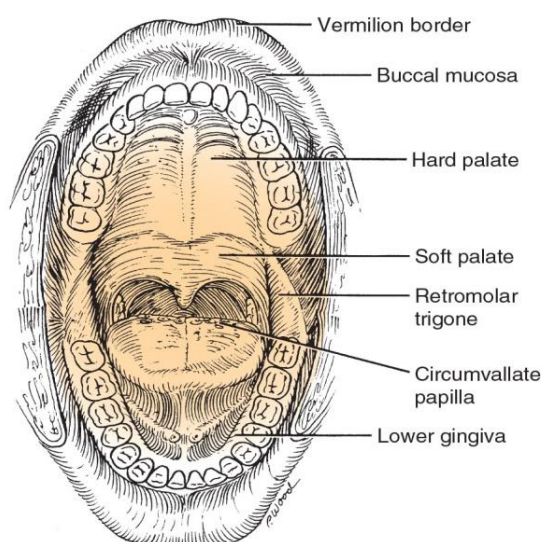
- شایع‌ترین ریسک فاکتورها
- اثر سینرژیک با هم دارند.
- الکل، اثر کارسینوژن سیگار را تقویت می‌کند.
- با اکسپوزر یکسان، اثر کارسینوژن سیگار در خانم‌ها بیشتر است.
- در افراد سیگاری، ریسک متاستاز و گسترش اکستراکپسولار بیشتر است.
- Reverse smoking خطرناک‌تر است.
- ریسک، ارتباط مستقیم با سال‌های مصرف و تعداد سیگار در روز دارد.
- ریسک الکل در heavy drinkerها بیشتر است.
- قطع سیگار، قبل از ۴۰ سالگی، باعث کاهش شانس مرگ به علت مصرف سیگار تا حد ۹۰٪ می‌شود.
- به علت تغییر روش‌های مصرف سیگار، که باعث عمق بیشتر استنشاق دود می‌شوند، اخیراً مرگ به علت COPD افزایش یافته است.
- هرچه مصرف سیگار طولانی‌تر باشد، ریسک عوارض جراحی هم بیشتر است.
- سیگاری‌ها بیشتر با کانسر لارنکس، هیپوفارنکس و کف دهان مراجعه می‌کنند.
- سن شروع سیگار هم اهمیت دارد.
- در سیگاری‌ها، موتاسیون TP53 و فقدان هتروژنیسیته 11 q13, 4q, 3p دیده می‌شود.
- در سیگاری‌ها و مصرف کنندگان الکل، متیلاسیون ژن CDKN2B هم دیده می‌شود.
- مصرف betel nut باعث فیبروز زیرمخاطی شده، که سوزش دهان و تریسموس می‌دهد و در ضایعات خوش‌خیم دهان شرح داده شده است.
- فانکونی: علاوه بر این که ریسک فاکتور ابتلا است، عوارض رادیوتراپی از جمله موکوزیت، دیسفاژی و پان سیتوپنی هم در این بیماران شایع‌تر است.
- ترومای دهان مثل دندان مصنوعی

- سندرم پلامر وینسون: آکلریدی، آنمی فقر آهن، آتروفی مخاط دهان، فارنکس و مری
- سیفیلیس مزمن
- نقص ایمنی طولانی مدت: متاستاز رژیونال و گسترش اکستراکپسولار بیشتر دارند.
- HIV: افزایش شانس کانسر حفره دهان، فارنکس، زبان، آنوس، کبد، لارنکس، ریه، برونش، پنیس و هوچکین
- اشعه UV: افزایش احتمال کانسر لب
- مواد پرکننده دندان

آناتومی:

- محدوده حفره دهان: از ورمیلیون لب تا کام سخت در بالا، تا پاپیلای circumvallate در پایین، و تا پیلارهای قدامی در لترال

FIGURE 91-1. Overview of the oral cavity demonstrates the posterior boundary at the hard palate–soft palate junction and the location of the retromolar trigone relative to the inferior alveolar ridge.

- خون‌رسانی حفره دهان:
  - از شاخه‌های کاروتید اکسترنال
  - شریان لینگوال:
    - خون دهی به زبان و قاعده زبان
    - در عمق عضله هیوگلووس و کف ناحیه ساب‌مندیولار قرار دارد.
    - در سطح هیوگلووس و در عمق میلوهایوئید، عصب ۱۲ و ورید لینگوال دیده می‌شوند.
  - خون‌رسانی کام سخت:
    - شریان گریتر پالاتین و سوپریور آلوئولار
    - شریان گریتر پالاتین بعد از جدا شدن از شریان پالاتین نزولی، در مدیال به مولار دوم ماگزیلاری وارد کام سخت شده و به سمت قدام و مدیال می‌رود.

Prosthetic Management of Head and Neck Defects

- ارزیابی دنتوالوئولار، قبل از RT الزامی است.
- دندان‌هایی که پروگنوز خوبی ندارند، بهتر است زمان عمل کشیده شوند.
- ORN ثانویه به اقدامات دنتوالوئولار تهاجمی، اگر اشعه بیشتر از ۵۰۰۰ گری باشد، اجتناب‌ناپذیر است.
- اکسیژن هیپر بار در موارد فوق، ریسک ORN را کاهش می‌دهد.
- در IMRT دوز کمتر از ۵۰۰۰ گری به بافت‌ها می‌رسد.
- اگر غدد بزاقی مازور در فیلد RT باشند: افزایش پوسیدگی دندان ناشی از گزروستومی
- پیشگیری: بهداشت دهان و ژل فلوراید موضعی

اندیکاسیون‌های کشیدن دندان:

- پاکت پریودنتال ۵ میلی‌متری
- درگیری کلاس ۱ و ۲ و ۳
- بیماری فعال اندودنتیک یا پری‌آپیکال
- دندان اولیه متحرک
- دندان غیر قابل حفظ
- دندان بی عملکرد و یا Unopposed
- دندان Impacted
- در صورت لزوم کشیدن دندان، بهتر است در زمان جراحی باشد و تا ۴-۶ هفته برای RT فرستاده نشود.
- گرافی occlusal گاه در stage کردن مفید است، چون اروژن استخوانی ضایعه لثه، بوکال، مخاط کام یا کف دهان را بهتر نشان می‌دهد.
- در دندان نهفته به ویژه مولار سوم (اگر احتمال این که دندان نهفته حین درمان بیرون بزند کم باشد)، ریسک ORN کم است و می‌توان دندان را نگه داشت.
- در بیمار بدون دندان: توجه به اگزوستوز، Tori و توپروزیتیه‌های ماگزایلا و مندیبل چون:
  - فیت شدن بهتر پروتز
  - مستعد عفونت ORN هستند، حتی اگر فقط مجاور محل RT باشند و دوز زیر ۵۰۰۰ گری بگیرند.
- بین اقدامات ارتودنسی و RT، باید فاصله باشد چون مستعد عفونت می‌شوند.

- برای این که دندان‌های باقیمانده سالم بمانند:
  - مسواک زدن
  - تمیز کردن با ژل فلوراید، روزانه و تا آخر عمر (بعد از آن که آن را بیرون ریخت تا 30 min چیزی نخورد، بلع نکند و شست و شوی دهان هم ندهد).
  - محلول سدیم فلوراید ۵ تا ۱۰ دقیقه در روز (بعد از آن که آن را بیرون ریخت تا 30 min چیزی نخورد، بلع نکند و شست و شوی دهان هم ندهد).

• شایع‌ترین محل‌های کاربرد براکی تراپی در سر و گردن: اربیت و نازوفارنکس

درمان‌های دندان پزشکی حین RT:

• طی RT:

- باید هر ۲-۳ هفته یک بار، از لحاظ دندان‌ها و لثه‌ها معاینه شود.
- بهداشت دهان و ژل فلوراید
- جلوگیری از هر اقدامی که باعث تشدید موکوزیت شود.
- برای موکوزیت: ۱ قاشق چای خوری جوش شیرین + ۱ قاشق چای خوری نمک + ۱ لیتر آب (قبل از مصرف گرم شود).
- آلترناتیو: ترکیب محلول تتراسیکلین، نیستاتین، دیفن هیدرامین، هیدروکورتیزون (۲ قاشق چای خوری، ۳ بار در روز قرقره و بعد بلعیده شود).

• بعد از تکمیل RT:

- معاینه هر ۴-۸ هفته + بهداشت دهان + ژل فلوراید
- اقدام دندان پزشکی که همراه با اکسپوژ شدن استخوان باشد، در مناطقی که RT بیشتر از ۵۰۰۰ گری گرفته است نباید انجام شود، چون ریسک ORN دارد.
- اگر لازم شد: پروتکل اکسیژن هیپر بار قبل و بعد از جراحی (اکسیژن ۱۰۰٪ با فشار ۲/۴ اتمسفر، ۹۰ دقیقه، ۲۰ بار قبل و ۱۰ بار بعد از عمل)

برای پروتز:

- برای ماگزینا اغلب می‌توان از گرفت میکروواسکولار استفاده کرد که انتخاب آن بستگی دارد به طول پدیکل عروقی، موربیدیتی و مقدار استخوان و بافت نرم مورد نیاز.
- برای پروتز ماگزیناری، دندان‌های کناری به عنوان داربست، بهتر است نگه داشته شوند.
- هر قدر که بتوان باید از کام سخت را حفظ کرد.
- برداشتن کورنه تحتانی، اغلب ابتوراسیون صحیح را مختل می‌کند، به ویژه در ضایعات خلفی و لترال دهان. (یعنی باید کورنه تحتانی را برداشت)
- روی باقیمانده سقف سینوس و فلپ گونه را، با گرفت پوستی می‌پوشانیم.
- پروتز نهایی ۶ هفته بعد از جراحی یا اتمام RT گذاشته می‌شود.